

Український державний університет залізничного транспорту
ФАКУЛЬТЕТ «ІНФОРМАЦІЙНО-КЕРУЮЧІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ»

Рекомендовано
на засіданні кафедри «Обчислювальна техніка та
системи управління»
протокол № 1 від 26.08.2024 р.

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА ТА ПРОГРАМУВАННЯ

2024/2025 рік здобуття освіти
курс I, семестр I (02.09.2024-02.02.2025),
семестр II (03.02.2025-30.06.2025)

освітні програми: ЛЛГ, ВШР, ААСМЗТ, ДНКРСЗ, ВВГ, ВТІ, Еес, МВ, ЕТ, АДЕЕЧТ, ЕРЗТ,
ЕЕАТ, ЕМ, ЕЕКіА, ТЕ, МІВТ

Час та аудиторія проведення занять згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/faculty>

Лектори:

Бізюк Ірина Григорівна

(старший викладач кафедри ОТ та СУ) , <https://kart.edu.ua/staff/bizjuk-irina-grigorivna>

e-mail: biziuk@kart.edu.ua

Бантюков Сергій Євгенович

(завідувач кафедри ОТ та СУ, к.т.н., доцент),

<https://kart.edu.ua/staff/bantjukov-sergij-ievgenovich> e-mail: bantjukov@kart.edu.ua

Ведучі практичних занять:

Бізюк Ірина Григорівна,

Бантюков Сергій Євгенович

Казанко Олександр Віталійович

(асистент кафедри ОТ та СУ)

<https://kart.edu.ua/staff/kazanko-oleksandr-vitalijovich> e-mail: kazanko@kart.edu.ua

Розміщення кафедри:

м.Харків, майдан Фейєрбаха, 7, 2 корпус, 2 поверх, 2.221 аудиторія

<https://kart.edu.ua/department/kafedra-ot-ta-su>

Веб-сторінка курсу: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=10542>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://lib.kart.edu.ua/home.jsp?locale=uk>

Анотація курсу

Однією з базових галузей економіки України, як і багатьох країн, є залізничний комплекс, який забезпечуючи зв'язки між регіонами країни і іншими державами, задовольняє потреби підприємств та населення у перевезеннях.

Інженери, які прийдуть на підприємства у найближче десятиліття, що вирости в епоху Інтернету, новітніх технологій і мобільних пристроїв, так чи інакше повинні активно привносити на ринок елементи інновацій, в тому числі застосовувати в своїй діяльності сучасні засоби обчислювальної техніки.

Швидке впровадження комп'ютерів у всі сфери людської діяльності вимагає від фахівців нового покоління у галузі автоматизації та удосконалення залізничного транспорту, управління залізницею наявності знань, умінь і практичних навичок використання новітніх комп'ютерних систем та інформаційних технологій. Сьогодні неможливо уявити ефективну роботу інженера залізничного транспорту або управлінця залізниці без знання основ роботи комп'ютера та комп'ютерних мереж.

«Обчислювальна техніка та програмування» є комплексною науково-технічною освітньою дисципліною, яка передбачає застосування різноманітних інформаційних технологій для вирішення проблем в усіх сферах людської діяльності і розглядає одну із основних її гілок – апаратне й програмне забезпечення засобів обчислювальної техніки та управління ними.

Головним завданням її вивчення є формування у здобувача освіти загальнонаукових компетенцій – базових знань в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій, навичок використання програмних засобів і роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати Інтернет-ресурси; підготовка фахівців, які володіють фаховими навичками постановки завдань, проектування алгоритмів, програмування із використанням мов високого рівня, визначення архітектури персонального комп'ютера, системного та користувальницького програмного забезпечення.

Вивчаючи цей курс, здобувачі освіти отримують знання за обраною спеціальністю, можливість займатись науково-дослідною роботою та інтегрувати свої знання і навички в подальшій професійній діяльності для вирішення інженерних завдань.

Курс має на меті сформувані та розвинути такі компетентності здобувача освіти:

Загальні компетентності: – здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми за допомогою обґрунтованих рішень; – здатність до адаптації, генерування нових ідей та дій в нових ситуаціях; – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел у предметній галузі; – здатність до праці у колективі та команді;

Фахові компетентності: – здатність використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та програмне забезпечення для створення, аналізу, супроводження та управління проектами в ІТ-галузі; – здатність застосовувати в науково-дослідній і професійній діяльності базові знання в області прикладної математики; – знання сучасних теоретичних, методичних і алгоритмічних основ розробки програмного забезпечення для його використання під час розв'язання прикладних і наукових задач в фаховій області; – знання теоретичних та методологічних основ управління проектами різного виду в галузі комп'ютерних наук; здатність до алгоритмічного мислення, знання основних понять, ідей і методів прикладної математики та вміння їх використовувати під час вирішення конкретних завдань; – ґрунтовна підготовка в області програмування, володіння алгоритмічними мовами, методами програмної інженерії для реалізації програмного забезпечення з урахуванням вимог до якості та надійності інформаційних систем; – здатність розуміти основні процеси, фази та ітерації життєвого циклу програмного забезпечення, застосувати різні види тестування та методи верифікації.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо вас цікавлять інформаційні технології, комп'ютерна техніка та фахове застосування інформаційних технологій в сфері проектування та експлуатації рухомого складу, вам потрібно саме це!

Від здобувачів очікується знання шкільних курсів з математики, фізики, інформатики, а також базові навички володіння комп'ютером.

Курс передбачає лекції-презентації, лабораторні заняттями на сучасних ПК.

Використання презентацій на лекціях дає змогу надавати велику кількість наочного матеріалу, що сприяє більшому обсягу його засвоєння, а схематичне подання матеріалу – більш чіткому його структуруванню.

Під час проведення лабораторних робіт здобувачі освіти мають можливість відпрацьовувати навички застосування отриманих теоретичних знань для вирішення конкретних прикладних завдань. Передбачено виконання індивідуальних завдань.

У результаті вивчення освітньої дисципліни «Обчислювальна техніка та програмування» ви *будите спроможні*: розробляти алгоритми для вирішення інженерних різнопланових завдань, реалізовувати їх засобами обраного інструментального середовища та/або спеціалізованого математичного забезпечення (MS Visual Basic, MS C++, MS Excel, VBA та ін.), управляти роботою ПК засобами операційної системи Windows, використати мережеві технології, формувати звіти за допомогою текстового редактора.

Викладачі готові надати консультації за відповідними змістовими модулями кожному здобувачу освіти, в якого виникли запитання під час виконання лабораторних робіт – безпосередньо на аудиторному занятті, під час самостійної роботи – в залі для самостійної роботи або із застосуванням сучасних засобів комунікацій (наприклад, електронною поштою або в системі дистанційного здобуття освіти).

Опис освітньої дисципліни

На дисципліну відводиться 7 кредитів (5 кредитів – скорочена форма здобуття освіти) кредитів, 4 модулі (2 модулі – скорочена форма здобуття освіти). Загальна кількість годин – 210 годин (150 годин – скорочена форма здобуття освіти). На лекції відводиться 30 годин та лабораторні заняття відводиться 60 годин (30 годин – скорочена форма здобуття освіти, 15 годин – ТЕ скорочена форма здобуття освіти), самостійна робота здобувача освіти – 120 годин (90 годин – скорочена форма здобуття освіти, 105 годин – ТЕ скорочена форма здобуття освіти).

Інформаційний обсяг освітньої дисципліни за змістовними модулями та темами

для здобувача освіти спеціальності 273 Залізничний транспорт:

Змістовий модуль 1. Робота на персональному комп'ютері Тема 1. Основні поняття про інформаційні процеси.

Тема 2. Архітектура ПЕОМ. Принципи будови ЕОМ. Тема 3. Уявлення інформації в ЕОМ.

Тема 4. Комп'ютерні мережі.

Тема 5. Системне програмне забезпечення ПЕОМ. Тема 6. Операційна система WINDOWS.

Змістовий модуль 2. Робота з текстовим редактором Тема 7. Автоматизація виготовлення документів.

Змістовий модуль 3. Алгоритмізація вирішення задач Тема 8. Основи алгоритмізації.

Тема 9. Алгоритмічні мови програмування. Тема 10. Основи ООП.

Тема 11. Середовище програмування Visual Basic. Основні оператори алгоритмічної мови. Тема 12. Додаткові можливості Visual Basic.

Змістовий модуль 4. Візуалізація результатів

Тема 13. Технологія створення додатків користувача засобами Visual Basic for Applications (VBA).

Тема 14. Основні поняття математичного моделювання.

Змістовий модуль 5. Електронні таблиці і бази даних Тема 15. Системи обробки табличних даних.

для здобувача освіти спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка:

Змістовий модуль 1. Апаратне забезпечення. Тема 1. Основні поняття про інформаційні процеси.

Тема 2. Архітектура ПЕОМ. Принципи будови ЕОМ. Тема 3. Уявлення інформації в ЕОМ.

Тема 4. Комп'ютерні мережі.

Змістовий модуль 2. Програмне забезпечення.

Тема 5. Системне програмне забезпечення ПЕОМ. Тема 6. Операційна система WINDOWS.

Змістовий модуль 3. Основи алгоритмізації та програмування.

Тема 7. Автоматизація виготовлення документів. Тема 8. Основи алгоритмізації.

Тема 9. Алгоритмічні мови програмування. Тема 10. Основи ООП.

Тема 11. Середовище програмування Visual Basic. Основні оператори алгоритмічної мови. Тема

12. Додаткові можливості Visual Basic.

Змістовий модуль 4. Програмні засоби комп'ютерної математики.

Тема 13. Технологія створення додатків користувача засобами Visual Basic for Applications (VBA).

Тема 14. Основні поняття математичного моделювання. Тема 15. Системи обробки табличних даних.

для здобувача освіти спеціальності 144 Теплоенергетика:

Змістовий модуль 1. Принцип побудови ЕОМ та програмне забезпечення.

Тема 1. Основні поняття про інформаційні процеси. Тема 2. Архітектура ПЕОМ. Принципи будови ЕОМ. Тема 3. Уявлення інформації в ЕОМ.

Тема 4. Комп'ютерні мережі.

Тема 5. Системне програмне забезпечення ПЕОМ. Тема 6. Операційна система WINDOWS.

Змістовий модуль 2. Основи алгоритмізації базових обчислювальних процесів.

Тема 8. Основи алгоритмізації.

Змістовий модуль 3. Програмування мовою високого рівня (Pascal, VBasic, C++).

Тема 9. Алгоритмічні мови програмування. Тема 10. Основи ООП.

Тема 11. Середовище програмування Visual Basic. Основні оператори алгоритмічної мови.

Змістовий модуль 4. Оформлення ділової документації засобами текстового редактора.

Тема 7. Автоматизація виготовлення документів.

Змістовий модуль 5. Вирішення задач засобами в табличного редактора MS Excel.

Тема 15. Системи обробки табличних даних.

Змістовий модуль 6. Автоматизація додатків MS Visual Basic for Applications.

Тема 12. Додаткові можливості Visual Basic.

Тема 13. Технологія створення додатків користувача засобами Visual Basic for Applications (VBA).

Тема 14. Основні поняття математичного моделювання.

для здобувача освіти спеціальності 152 Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка:

Змістовий модуль 1. Створення таблиць, запитів, форм, звітів з допомогою баз даних Тема 1. Основні поняття про інформаційні процеси.

Тема 3. Уявлення інформації в ЕОМ.

Тема 7. Автоматизація виготовлення документів. Тема 15. Системи обробки табличних даних.

Тема 14. Основні поняття математичного моделювання. Тема 4. Комп'ютерні мережі.

Змістовий модуль 2. Програмування циклічно-розгалужених програм. Ітераційні цикли. Робота з одновимірними масивами. Робота з двовимірними масивами.

Тема 8. Основи алгоритмізації.

Тема 2. Архітектура ПЕОМ. Принципи будови ЕОМ. Тема 5. Системне програмне забезпечення ПЕОМ. Тема 6. Операційна система WINDOWS.

Тема 9. Алгоритмічні мови програмування. Тема 10. Основи ООП.

Тема 11. Середовище програмування Visual Basic. Основні оператори алгоритмічної мови.

Змістовий модуль 3. Складання підпрограм. Робота з символічними рядками. Робота з файлами і графікою.

Тема 12. Додаткові можливості Visual Basic.

Тема 13. Технологія створення додатків користувача засобами Visual Basic for Applications (VBA).

Інформаційний обсяг освітньої дисципліни за темами по модулях

Модуль 1: Тема 8. Основи алгоритмізації.

Тема 9. Алгоритмічні мови програмування (VB6, C++). Тема 10. Основи ООП.

Тема 11. Середовище програмування Visual Basic. Основні оператори алгоритмічної мови.
Модуль 2: Тема 1. Основні поняття про інформаційні процеси. Тема 2. Архітектура ПЕОМ. Принципи будови ЕОМ. Тема 3. Уявлення інформації в ЕОМ.

Тема 4. Комп'ютерні мережі.

Тема 5. Системне програмне забезпечення ПЕОМ. Тема 6. Операційна система WINDOWS.

Тема 11. Середовище програмування Visual Basic. Основні оператори алгоритмічної мови. Тема 12. Додаткові можливості Visual Basic.

Модуль 3: Тема 12. Додаткові можливості Visual Basic. Тема 15. Системи обробки табличних даних.

Модуль 4:

для здобувача освіти спеціальності 273 Залізничний транспорт:

Тема 14. Основні поняття математичного моделювання. Тема 15. Системи обробки табличних даних.

Тема 13. Технологія створення додатків користувача засобами Visual Basic for Applications (VBA).

Тема 12. Додаткові можливості Visual Basic.

для здобувача освіти спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка:

Тема 14. Основні поняття математичного моделювання. Тема 15. Системи обробки табличних даних.

Тема 9. Алгоритмічні мови програмування (C++). Тема 7. Автоматизація виготовлення документів.

для здобувача освіти спеціальності 144 Теплоенергетика:

Тема 12. Додаткові можливості Visual Basic. Тема 15. Системи обробки табличних даних.

для здобувача освіти спеціальності 152 Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка:

Тема 1. Основні поняття про інформаційні процеси. Тема 3. Уявлення інформації в ЕОМ.

Тема 4. Комп'ютерні мережі.

Тема 7. Автоматизація виготовлення документів. Тема 12. Додаткові можливості Visual Basic.

Тема 13. Технологія створення додатків користувача засобами Visual Basic for Applications (VBA). Тема 14. Основні поняття математичного моделювання.

Тема 15. Системи обробки табличних даних.

Лекції та лабораторні заняття (типові)

Тема і зміст лекції	Тема і зміст лабораторних занять
1	2
Модуль 1	
<p>Лекція 1. Історія та характеристика поколінь і перспективи розвитку комп'ютерної техніки. Застосування ЕОМ на залізничному транспорті.</p>	<p>ЛР 1.1 Вивчення основних прийомів роботи в середовищі VB6.0. Знайомство з об'єктами VB6.0. ЛР 1.2 Робота з даними VB6.0. Типи та область видимості даних. Символьні дані.</p>
<p>Лекція 2. Архітектура комп'ютера. Принципи фон Неймана. Магістрально-модульна побудова ПК. Процесор. Організація пам'яті. Зовнішні запам'ятовуючі пристрої. Пристрої введення-виведення інформації.</p>	<p>ЛР 2 Проектування додатків VB6.0, що містять лінійні обчислювальні процеси. Арифметичні вирази й вбудовані функції ЛР 3 Проектування додатків VB6.0, що містять галужені алгоритмічні структури. Введення-виведення даних засобами VB6.0.</p>
<p>Лекція 3. Операційні системи та програмне забезпечення ПК.</p>	<p>ЛР 4.1 Проектування додатків VB6.0, що містять прості арифметичні циклічні обчислювальні процеси. Графічні можливості VB6.0. ЛР 4.2 Проектування додатків VB6.0, що містять прості арифметичні циклічні обчислювальні процеси. Графічні можливості VB6.0.</p>
<p>Лекція 4. Основи алгоритмізації базових обчислювальних процесів. Основні відомості про алгоритми. Послідовність розв'язування задач із використанням комп'ютера. Базові структури алгоритмів. Структурний підхід до побудови алгоритмів. Типи алгоритмів.</p>	<p>ЛР 5 .1 Проектування додатків VB6.0, що містять складні арифметичні циклічні обчислювальні процеси. (вкладені цикли). Модульне програмування. Процедури VB6.0 (процедури-функції та процедури- підпрограми).</p>
Модуль 2	
	<p>ЛР 5.2 Проектування додатків VB6.0, що містять складні арифметичні циклічні обчислювальні процеси. (вкладені цикли). Модульне програмування. Процедури VB6.0 (процедури-функції та процедури- підпрограми).</p>
<p>Лекція 5. Поняття проекту. Основні елементи управління. Призначення властивостей основних елементів (мітки, текстові поля, кнопки, перемикачі, рамки, списки). Принципи планування розробки програми. Поняття та створення програмного коду. Складові прикладної програми в середовищі VB 6.0 (інтерфейс, процедури об'єктів) та C++.</p>	<p>ЛР 6 Проектування додатків VB6.0, що містять циклічні алгоритмічні структур (ітераційні цикли). Модульне програмування VB6.0. ЛР 7.1 Проектування додатків VB6.0, у яких дані організовані у вигляді одновимірних масивів. (проектування алгоритмів задач пошуку елементів із заданою ключовою відзнакою, знаходження кінцевих сум, добутків) Файли.</p>
<p>Лекція 6 .Дані VB 6.0 та C++. Арифметичні операції. Вбудовані математичні функції. Рядкові операції. Синтаксис мови. Вікно введення та вікно повідомлень.</p>	<p>ЛР 7.2 Проектування додатків VB6.0, у яких дані організовані у вигляді одновимірних масивів. (проектування алгоритмів задач сортування та пошуку екстремумів) Файли. ЛР 7.3 Проектування додатків VB6.0, у яких дані організовані у вигляді двовимірних масивів. (проектування алгоритмів задач пошуку елементів із заданою ключовою відзнакою, знаходження кінцевих сум, добутків) Файли.</p>
<p>Лекція 7. Оператори VB 6.0 та C++. Використання базових структур алгоритмів у візуальному програмуванні. Програмування лінійних алгоритмів. Програмування галужень. Програмування повторень: циклів та вкладених циклів.</p>	<p>ЛР 7.4 Проектування додатків VB6.0, у яких дані організовані у вигляді двовимірних масивів. (проектування алгоритмів задач сортування та пошук екстремумів) Файли. ЛР 8.1 Проектування додатків VB6.0, у яких дані організовані у вигляді структур. Користувальницький тип даних.</p>
<p>Лекція 8. Опрацювання масивів у середовищі візуально-об'єктного програмування. Типи й оголошення масивів. Масиви об'єктів. Налаштування програм: синтаксичний контроль, контроль коректності алгоритму, контроль помилок на етапі виконання програми, оптимізація додатків.</p>	<p>ЛР 8.2 Проектування додатків VB6.0, у яких дані організовані у вигляді структур. Користувальницький тип даних.</p>

1	2
Модуль 3	
	<i>ЛР 1 Робота з табличним процесором MS EXCEL (Майстер функцій. Лінійні, галужені та прості циклічні обчислювальні процеси)</i>
<i>Лекція 9. MS EXCEL. Історія. Концепція розвитку. Складові та засоби роботи з електронною таблицею. Основні поняття. Формати представлення даних. Майстер функцій. Візуалізація даних.</i>	<i>ЛР 2 Робота з табличним процесором MS EXCEL (Візуалізація даних.)</i> <i>ЛР 3.1 Робота з табличним процесором MS EXCEL (Бази даних виконання тестового завдання).</i>
<i>Лекція 10. MS EXCEL. БД в MS EXCEL. VBA MS EXCEL. Автоматизація виготовлення документів.</i>	<i>ЛР 3.2 Робота з табличним процесором MS EXCEL (Бази даних виконання індивідуального завдання).</i> <i>ЛР 4.1 Вирішення задач імітаційного моделювання засобами MS EXCEL (виконання тестового завдання).</i>
<i>Лекція 11. Використання процедур VB 6.0 та C++. Користувальницькі процедури (підпрограми та функції). Процедури для опрацювання подій.</i>	<i>ЛР 4.2 Вирішення задач імітаційного моделювання засобами MS EXCEL (виконання індивідуального завдання). ЛР 5 Робота з табличним процесором MS EXCEL (VBA).</i>
<i>Лекція 12. Робота з файлами на магнітних носіях засобами VB 6.0 та C++.</i>	<i>ЛР 1 Вивчення основних прийомів роботи в середовищі C++. Структура та налагодження програми. Основні оператори введення-виведення, присвоєння. Стандартні математичні функції. Організація інтерфейсу. Лінійні обчислювальні процеси</i>
Модуль 4	
	<i>ЛР 2 Програмування в C++. Галужені обчислювальні процеси</i> <i>ЛР 3 Програмування в C++. Циклічні обчислювальні процеси</i> <i>ЛР 4.1 Програмування в C++. Масиви.</i>
<i>Лекція 13. Основи побудови БД в VB 6.0 та C++. Структура, зберігання, розрахунки, НДІ.</i>	
<i>Лекція 14. Використання графіки в VB 6.0 та C++. Анімаційна графіка. Прості елементи управління для роботи із графікою. Графічні методи. Функції кольору.</i>	<i>ЛР 4.2 Програмування в C++. Масиви.</i> <i>ЛР 5 Програмування задач імітаційного моделювання C++ (виконання індивідуального завдання).</i>
<i>Лекція 15. Комп'ютерні мережі.</i>	<i>ЛР 6.1 Програмування задач ведення баз даних (виконання індивідуального завдання).</i> <i>ЛР 6.2 Програмування задач ведення баз даних (виконання індивідуального завдання).</i>

Ресурси курсу

- Електронна бібліотека УкрДУЗТ. [Електронний ресурс].
– Режим доступу: <http://lib.kart.edu.ua/home.jsp?locale=uk>
- Матеріали дистанційного здобуття освіти. УкрДУЗТ. [Електронний ресурс].
– Режим доступу: <https://do.kart.edu.ua/course/index.php?categoryid=60>
- Програмування: InfoCiti. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.infocity.kiev.ua/prog.phtml>
- Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
- [OnlineGDB beta](#) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.onlinegdb.com/online_c++_compiler
- Visual Studio IDE, Code Editor, Azure DevOps, & App Center <https://visualstudio.microsoft.com/subscriptions>
- ДНАОП законодавча база [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dnaop.com/html/40977/doc-ДСТУ_3445-HYPERLINK
[https://dnaop.com/html/40977/doc-Д"96/](https://dnaop.com/html/40977/doc-Д)
- Табличні Процесори: OpenOffice Calc; LibreOffice Calc; PlanMaker; Symphony Spreadsheet; WPS Spreadsheets. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://uk.soringprepair.com/analogues-of-excel/#:~:text=%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%BA%D0%BE%D1%88%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%20%D1%82%D0%B0%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D0%BE%D1%80%D0%B8%20%20OpenOffice%20Calc%20%D0%9D%D0%B0%D0%B9%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%8C%D1%88%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BC,4%20Symphony%20Spreadsheet%20..%205%20WPS%20Spreadsheets%20>

Здобувачам освіти пропонується розглянути питання, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії, під час проведення лабораторних та лекційних занять. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку заняття. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Контрольні заходи результатів здобуття освіти

Вивчення освітньої дисципліни «Обчислювальна техніка та програмування» потребує:

- виконання завдань згідно з планом здобуття освіти (індивідуальні завдання, самостійна робота тощо);
- підготовки до лабораторних занять;
- роботи з інформаційними джерелами.

Поточний контроль (усне опитування), модульний контроль (тести), оцінювання виконання лабораторних робіт, підсумкове тестування, іспит. При оцінюванні результатів здобуття освіти викладач керується Положенням про контроль та оцінювання якості знань здобувача освіти в УкрДУЗТ.

Згідно Положенню про впровадження кредитно-модульної системи організації освітнього процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання.

Принцип формування оцінки за перший та другий залікові модулі відбувається за 100-бальною шкалою, що наведено у таблиці, де максимальна кількість балів за різними видами освітнього навантаження.

Вид роботи	Модуль I		Модуль II	
	I	I	II	II
Виконання та захист практичних та лабораторних робіт, робота на лекціях, самостійне виконання індивідуальних завдань	60	60	60	60
Модульне тестування	40	40	40	40
Сума балів за модуль	100	100	100	100
Підсумковий контроль	I семестр – 100(залік)		II семестр – 100(іспит)	

Модульне тестування – комп'ютерне тестування наприкінці кожного модуля, яке містить завдання по всьому вивченому за модуль матеріалу. Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (не менш 10 запитань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється із відповідним ваговим важелем так, щоб **максимальна сума становила 40 балів**).

Відвідування лекцій. На лекціях та лабораторних заняттях важливою є активна участь в обговоренні всіх питань з теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Це ж стосується й здобувачів освіти, які не виконали завдання або показали відсутність знань з основних питань теми. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися освітньої етики, поважно ставитися до учасників процесу здобуття освіти, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни і плану здобуття освіти. Бали за цю складову не нараховуються взагалі, якщо здобувач не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. *Ступінь залученості.* Мета участі в курсі – залучити здобувача до дискусії, щоб він мав розширити можливості для себе та своїх однолітків, та дати йому ще один спосіб перевірити свої погляди на питання застосування обчислювальної техніки та програмування у майбутній фаховій діяльності. Участь буде оцінюватися на основі якості відповідей. **Максимальна сума становить до 3 балів**.

Лабораторні заняття. Підготовка до лабораторних занять передбачає: ознайомлення із програмою освітньої дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення методичного матеріалу. Оцінюються за виконанням тестових завдань (до 4 балів), ступенем залученості та якістю виконання роботи із відповідним ваговим важелем так, щоб **максимальна сума становила до 7 балів**.

Завдання на самостійну роботу. Вирішення індивідуальних завдань повинно відповідати, як за формою, так і за змістом, вимогам, що висуваються до вирішення відповідного завдання, свідчити про його самостійність (демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи), відсутність ознак повторюваності та плагіату. Здобувачі вищої освіти мають підготуватися, виконати, оформити і захистити по мірі виконання індивідуальні завдання із всіх лабораторних робіт. За вчасне та вірне виконання завдань кожної з лабораторних робіт нараховується 1 бал. Захищаючи кожну роботу, здобувач освіти отримує до 3 балів до поточного модульного контролю. За невиконане завдання бали не нараховуються. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто під час лабораторної роботи або під час консультацій. **Максимальна сума становить 50 балів**.

Залік та Іспит: Здобувач освіти отримує залік за результатами першого та другого модульного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає бал із заліку або іспиту. За бажанням здобувача остаточний бал може бути підвищений із В до А або з D до C під час здачі іспиту.

До перелічених складових модульної оцінки можуть нараховуватися додаткові бали за участь у науковій роботі, підготовці публікацій, робіт на конкурси, участь в олімпіадах тощо. Кількість додаткових балів залежить від виду робіт, але у сумі не перевищує 100 балів разом із переліченими складовими модульної оцінки. Обґрунтованість нарахування додаткових балів розглядається на засіданні кафедри та оформлюється відповідним протоколом.

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального плану здобуття освіти) здобувача освіти, оцінка виставляється за шкалою ECTS із вказаною кількістю набраних балів та відповідною буквою.

<i>За шкалою ECTS</i>	<i>За 100 бальною шкалою</i>	<i>ECTS оцінка</i>
<i>Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>	<i>90-100</i>	<i>A</i>
<i>Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками</i>	<i>82-89</i>	<i>B</i>
<i>Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок</i>	<i>75-81</i>	<i>C</i>
<i>Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків</i>	<i>69-74</i>	<i>D</i>
<i>Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії</i>	<i>60-68</i>	<i>E</i>
<i>Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)</i>	<i>35-59</i>	<i>FX</i>
<i>Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)</i>	<i><35</i>	<i>F</i>

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи здобувачі освіти можуть консультуватися з викладачами та з іншими здобувачами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими здобувачами над виконанням індивідуальних завдань, Ви повинні зазначити ступінь їхньої залученості до роботи.

Інтеграція здобувачів освіти із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції здобувачів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного здобуття освіти на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного здобуття освіти з цього курсу дивись розділ Ресурси курсу.

Очікувані результати здобуття освіти

В результаті здобуття освіти здобувач *відпрацьовує навик* виявляти, ставити та вирішувати проблеми за допомогою обґрунтованих рішень; адаптувати, генерувати нові ідеї та діяти в нових ситуаціях; працювати у колективі та команді; абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати, організовувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел з предметної галузі, *має розвинути здатність* використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та програмне забезпечення для створення, аналізу, супроводження та управління проектами в ІТ-галузі; застосовувати в науково-дослідній і професійній діяльності набуті базові знання в області прикладної математики; розуміти основні процеси, фази та ітерації життєвого циклу програмного забезпечення, застосувати різні види тестування та методи верифікації; *набути знання* о сучасних теоретичних, методичних і алгоритмічних основах розробки програмного забезпечення для його використання під час розв'язання прикладних і наукових задач в фаховій області; теоретичних та методологічних основах управління проектами різного виду в галузі комп'ютерних наук; алгоритмічного мислення, знання основних понять, ідей і методів прикладної математики та вміння їх використовувати під час вирішення конкретних завдань; *мати ґрунтовну підготовку* в області програмування, володінні алгоритмічними мовами, методами програмної інженерії для реалізації програмного забезпечення з урахуванням вимог до якості та надійності інформаційних систем.